

CO-CREATOR
Marjet
(26)

Chicklitschrijfster Petra Kruijt:

'Gewoon achter de computer kruipen en gáán'

Een boek schrijven, wie droomt er niet van? Petra Kruijt (22) al jaren. Nu is het zover: haar debuut *Gemma & partners* is uit!

Het begon met een simpel idee: dronken meisje zit in trein en schrijft in stapel gratis kranten 'prijsvraag' onder sudoku. Hoofdprijs? Een date, met haar, want ze wil leuke man. Ik had al vaker beginnetjes gemaakt, maar die waren op niets uitgelopen, dus verwachtte hiervan niet per se meer. Toch schreef ik mijn idee op. Ik had zin om te schrijven en dit was het enige wat ik had. Tot mijn verbazing ontstond er een grappige beginscène die aanknopingspunten bood. Mijn beeld van schrijven was heel romantisch: op momenten van inspiratie als de wiedeweerga je ideeën opschrijven. Zulke momenten zijn er absoluut en komen ongelegen: midden in de nacht of als ik klaarsta om boodschappen te doen. Dan is het alles laten vallen en schrijven. Maar met zulke inspiratievlagen ben je er nog niet. Het is ook en vooral hard werken. Zonder uitzicht op betaling of waardering plande ik avonden vrij om te schrijven. Gewoon achter de computer kruipen – in een joggingbroek, een pot thee binnen handbereik, papiertjes met gedachteflarden om me heen, gitaarmuziek of bombastische discopop via de oordopjes, en gáán. Op sommige dagen schreef ik tomeloos door. Andere dagen staarde ik naar mijn scherm en kwam er niks. Ondertussen ontwikkelde ik een neurotische gewoonte: woorden tellen. Ik had voor het eerst in mijn leven de magische grens van tienduizend woorden overschreden

en raakte eraan verslaafd. Elke nieuwe grens was een feestje. En als ik een geplande grens niet haalde, vond ik het irritant. Inspiratie kun je tot op zekere hoogte afdwingen, bijvoorbeeld door veel andere boeken te lezen. Ik las in de schrijffase van *Gemma & partners* (zoals ik inmiddels had bedacht dat het moest heten, omdat hoofdpersoon Gemma notaris is bij een & Partners-kantoor en twee mannen heeft) veel chicklits. En dat zou ook weleens mijn genre kunnen zijn, dacht ik. Relaxt lezen kon ik, een ware leesfreak, in de laatste schrijffase niet meer: ik dacht alleen maar aan mijn eigen verhaal. De eerste versie van mijn manuscript naderde de ontknoping en ik keek voorzichtig rond welke uitgeverijen in Nederland zulke boeken publiceren. Toen ik de allerlaatste zin van de eerste versie tikte, was ik dolgelukkig. Zeventigduizend woorden stonden op papier en ze hoorden er allemaal thuis. Dacht ik.

Geschaaf en geschuif

Schrijven is schrappen, zeggen ze. En hoewel er bij herschrijven geen plek is voor een creatieve flow, werd het verhaal wel beter van al dat geschaaf en geschuif. Drie versies later vond ik het genoeg. Ik kon wel eeuwig doorgaan, maar op een gegeven moment is het klaar. Ik selecteerde drie uitgeverijen en stuurde het volledige manuscript naar ze toe. Van twee kreeg ik een afwijzing, maar één wilde met mij praten. Ik was perplex! Wat zouden ze me aanbieden? Zou ik nog iets moeten veranderen? De uitgeefster ontving me in het pand vol boeken en ongepubliceerde stapels papier en ik voelde me meteen thuis. Maar ik was nog niet binnen, want wat is nou een gesprek? Dat kan van alles

betekenen. Nachtenlang herschrijven, bijvoorbeeld. Of te horen krijgen dat ze dit boek niet wil, maar wel iets anders van mijn hand. Het tegendeel gebeurde. Zonder omhaal vertelde de uitgeefster me de geplande verschijningsdatum, wat er ging gebeuren tot die verschijning en hoe het contract eruitzag, iets wat mij niet eens echt kon schelen. Ik knikte en lachte alleen maar: ik was schrijfster!

Je moet ervan houden

Het is alles wat ik ooit hoopte dat het zou zijn. Ja, hard werken en nee, rijk word je niet. Wel – cliché! – gelukkig. Ik werk nu aan een nieuw boek en zit weer in de fase van schrijven, schrijven en schrijven. Ook al is dat tot diep in de nacht: het verhaal houdt mij in zijn greep. Dat is het belangrijkste als je schrijver wilt zijn: je moet ervan houden. Wat begint met een klein idee kan uitgroeien tot een volwaardig boek, als je maar echt wilt en die wil doorzet. ■

Do's en don'ts van schrijven

- Schrijf! Niet wachten op inspiratie, gewoon schrijven, maakt niet uit wat.
- Kijk om je heen. Een krantenartikel kan een aanleiding zijn voor een boek.
- Verras jezelf. Denk niet te veel uit ('plotten' kan werken, maar is saai).
- Ga non-stop door tot de eerste versie af is. Laat het niet langer dan een week liggen.
- Focus eerst op het verhaal (en niet op foutjes).
- Herschrijf streng, maar doe het met mate.
- Laat je werk door een kritisch iemand lezen.
- Af? Opsturen! Je hebt niks te verliezen.
- Benieuwd naar Petra's boek? Blader naar de Yes Selectie op pagina 54 en maak kans op een exemplaar van *Gemma & partners*!